

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 269

Maribor, sreda 25. novembra 1931

»JUTRA«

Za razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur
Račun pri poštnem čeku zav. v Ljubljani št. 11.409
Vredn. mesečno prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Mandžurski spor zaostren

V PARIZU ZAMAN IŠČEJO FORMULO, KI BI JO SPREJELI OBE STRANKI. — TRDOVRATNOST JAPONCEV IN KITAJCEV. — OPTIMIZEM IZGINJA. — JAPONCI NAPREDUJEJO PROTI RUSKI MEJI. — KONCENTRACIJA KITAJSKIH ČET. — MANDŽURIJA BO REPUBLIKA?

PARIZ, 25. nov. Kitajska vlada odločno vztraja na stališču, da se evakuacija Mandžurije izvrši pred vsakršnimi nadaljnjimi morebitnimi razgovori. Kitajci prav nič ne simpatizirajo s formulo, koje dvoumnost spornosti na obveze od 30. sept. t. l., ki pa po mnenju Kitajcev niso izpolnjene.

Na drugi strani pa tudi japonska vlada odobja, kar bi v resoluciji Sveta Društva narodov le malo dišalo po koncesiji Društva narodov Kitajski.

Optimizem v krogih DN izginja in vedno bolj se naglašuje velika nevarnost, ki preti instituciji Društva narodov, ako se ne posreči premagati natančno nastalih težav.

PARIZ, 25. nov. Danes se vrši tu zaključna seja Društva narodov, na kateri bi se naj sprejeli končni sklepi glede mandžurskega spora. V merodajnih krogih pa zelo dvomijo o tem, da bi prišlo danes do kakih rezultatov.

Glavni tajnik Društva narodov Drumond je izdelal resolucijo, ki obsega glavne točke za ureditev spora na Daljnem Vzhodu. Prvi člen resolucije ugotavlja pripravljenost obeh strani za mir in povdaja zlasti tudi izjavo japonske vlade, da ne namerava s svojo akcijo okupirati kitajskega ozemlja. Drugi člen nalaga obema strankama obveznost, da ne bosta slabšali položaja s sovražnim nastopom drugi proti drugi. Tretji člen vsebuje japonsko izjavo, da bo Japonska izpraznila Mandžurijo, čim bo Kitajska izdala varnostne mere za zaščito japonskih

podanikov. Četrty člen nalaga Kitajcem dolžnost, da skrbijo za varnost Japoncev. Peti člen vsebuje določbo, da se v Mandžurijo odpošlje preiskovalna komisija Društva narodov.

Kitajski delegat je predlog gladko odklonil, vendar ga je pa na prigovarjanje Brianda končno odposlal svoji vladi. Obenem pa je že izročil tudi službeno noto kitajske vlade, v kateri ta utemeljuje svoje odklonilno stališče.

LONDON, 25. nov. Glasom vesti iz kitajskih virov napredujejo japonske čete od Cicikara proti ruski meji.

MUKDEN, 25. nov. Dopisnih »United Presse« javlja, da so v Mandžuriji na vidiku nove krvave borbe. Kitajska okrog Pekinga koncentrirala nove čete, a tudi v okolici Čing Čanga se vrši nova koncentracija kitajskih čet. Japonsko vzhodno poveljstvo je uvedlo protiakcijo. Pričakovati je že danes novih bitk.

LONDON, 25. nov. Poročevalci britanskih listov javljajo iz Mandžurije, da je akcija za neodvisnost Mandžurije že tako napredovala, da je nova mandžurska vlada mogla brez težave razširiti svojo oblast nad Mandžurijo in harbinsko pokrajino ter nad pokrajinami Hajtung Kiang, kojih glavno mesto je Cicikar. To so pokrajine, ki so jih Japonci okupirali. Ni še gotovo, kakšno obliko bo imela neodvisna Mandžurija. Radi kolebanja bivšega kitajskega cesarja se je okrepila republikanska struja in se zdli, da bo tudi prevladala.

Francosko - angleška carinska vojna

TEŽKE POSLEDICE ANGLEŠKIH CARIN ZA FRANCOSKO INDUSTRIJO. — PO NOVNI PADEC FUNTA V PARIZU.

PARIZ, 25. nov. 50%ni povisek vrednostnih carin v Angliji še vedno razburja tukajšnje gospodarske in vladne kroge, ker je s carinskimi odredbami v Angliji velik del francoske industrije težko prizadet. Mnogo francoskih tovarn je doslej delalo izključno za Anglijo, zlasti steklarske, ki so sedaj v naravnost obupnem položaju. Več tovarn v severni Franciji je že bilo prisiljenih, da so ustavile brat in odpuštile delavstvo. V vladnih krogih že premišljajo o protiakcijah.

Na ta način je že pričela tiha carinska vojna med Francijo in Anglijo in se že pojavljajo njene posledice na pariski borzi, kjer je tečaj funta zopet občutno padel. Francija ima tudi v

Angliji naložene še znatne kapitale, ki bodo sedaj odpovedani, da bo to Angležem spomnilo na nemogućnost njihove gospodarske politike.

Starhemberg obsojen.

LINZ, 25. nov. Pri včerajšnji razpravi o tožbi avstrijskega drž. podkanclerja dr. Schobra proti vodji Heimwehra, knezu Starhembergu, radi žaljenja časti, je bil Starhemberg obsojen na 200 šilingov globe odnosno 4 dni zapora. Kakor znano, je Starhemberg na nekem zborovanju trdil, da je Schober sodeloval z dr. Pirmerjem pri pripravi za puč. Starhemberg ni nastopil dokaza resnice.

godbo. Zato je seveda še daleč, daleč do sporazuma in sklenitve pakta o nenapadanju med sovjetsko Rusijo in Francijo na eni ter Poljsko na drugi strani. Vsekakor pa pomeni že pripravljenost sovjetske vlade za pogajanja znaten korak naprej v konsolidaciji svetovnih prilik in utrievanju splošnega miru. Zato lahko obnovo teh pogajanj tudi mi z zadovoljstvom vzamemo na znanje.

Glavni volilni odbor končal delo

BEOGRAD, 25. novembra. Glavni volilni odbor je včeraj definitivno končal svoje delo in je vse spise glede volitev 8. novembra odposlal nosilcu državne liste Petru Živkoviću. Istočasno so bile legitimacije poslancev odposlane sreskim načelnikom. Danes bodo »Službene Novine« objavile končni rezultat volitev in listo izvoljenih poslancev.

Bolgarski zemljoradniki za sodelovanje s sosedi.

SOFIJA, 25. nov. Kongres bolgarske zemljoradniške stranke, ki je zasedal od sobote 21. t. m. do ponedeljka 23. t. m., je sprejel resolucijo, v kateri med drugim želi, da nadaljuje Bolgarija po litiko miru in sporazuma z bližnjimi in daljnimi sosedi na temelju razumevanja narodnih interesov.

Kdo bo predsednik Španije?

MADRID, 25. nov. Volitve prvega predsednika španske republike bodo najbrže 10. ali 14. dec. t. l. Zamora bo skoro gotovo edini kandidat in je njegova izvolitev zasigurana.

Indijska konferenca brez uspeha.

LONDON, 25. nov. Indijska konferenca bo končana začetkom prihodnje ga tedna. Njen rezultat bodo samo priporočila takozvanega Simonovega poročila. Pod pritiskom konservativcev je padeel načrt dati Indiji centralni samoupravn sistem, in bi se ji dala le provincijalna avtonomija. Splošna avtonomija bi pa prišla kasneje v poštev.

Po ameriško — se izplača.

CHICAGO, 25. novembra. Sinoči je bila izvršena drzno razbojništvo, kakoršnih je vajena le ameriška kriminalistična kronika. Deset roparjev je vdrlo v sijajno razsvetljeno palačo nekega bankirja v sredini mesta, kjer so bili zbrani pri veselju zabavi številni bankirjevi prijatelji in znanci. S samokresli v rokah so oropali vse goste in jih primorali, da so jim izročili ves denar in nakit. Plen roparjev centlo na približno tri milijone dolarjev in se je roparjem vsekakor izplačalo.

Posledica noža.

Pred dnevi je obkral neki Ludvik 29-letnega opekarniškega delavca Ivana Grila v neki gostilni v Košakih na desni roki. Gril je moral priti v bolnišnico.

Tatvina kolesa.

Kleparskemu mojstru Benjaminu Dibelčarju je včeraj popoldne odpeljal nekdo skoro novo »Puch« kolo, vredno 2135 dinarjev, izpred gostilne Irič v Rajčevi ulici. Dibelčar je imel svoje kolo azklenjeno.

Ogenj.

V pretekli noči je nastal pri posestniku Ivanu Medvedu v Pesnici požar, ki je vpepelil do tal gospodarsko poslopje. Ogenj je povzročil veliko škodo, ki je le deloma krita z zavarovalnino. Posestniku Medvedu je zgorelo vse seno in slama. Jedva so rešili živino. Kako je požar nastal, še ni znano.

Današnji mali trg

je bil zaradi slabega vremena slabo založen in slabo obiskan. Na Vodnikovem trgu ni bilo nobenega voza. Pripelali so le 6 voz jabolk. Na perutninarski trg so prinesli 210 piščancev, 8 gosli in 10 puranov. Cene se v splošnem niso spremenile. Zaradi slabega vremena ni bilo tudi na senenem, trgu nič krme.

Sovjeti popuščajo

Ko so se v svetovni javnosti prvičkrat pojavile vesti o predstojajočih pogajanjih Francije in Poljske radi sklepa pakta o nenapadanju, je sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov hitel in naznanil celemu svetu, da to ni res. Nedavno pa je iz Moskve same prispelo poročilo, da so se zopet pričela pogajanja med Rusijo in Poljsko radi pakta o nenapadanju. Poljska brzojavna agentura je to moskovsko vest potrdila in tudi še objavila, da je sovjetska vlada sprejela predlog poljske vlade, naj bi se vodila pogajanja na podlagi prvotnega načrta, in tudi, da je Litvinov pristal na to, da bi Poljska in Rusija tekom pogajanj ostali v stalnih stikih s francosko vlado.

Ni dvoma: sklenitev pogodb med Francijo in Rusijo na eni ter med Poljsko in Rusijo na drugi strani, o nenapadanju bi pomenila velik korak v pripravi za svetovno razorožitveno konferenco. Zastoj v pogajanjih med navedenimi državami, ki je nastal v zadnjih letih, je odjeknil neprijetno, in je zato tem prijetneje presenetila izjava Litvinova poljskemu poslaniku Pateku, da je Moskva pripravljena, pogajanja s Poljsko obnoviti.

Danes v štirinajstem letu izza revolucije in v tretjem, odločilnem letu sovjetske ptiiletke je jasno, da sovjeti v tem zanje usodepolnem in odločilnem času, ko se izvršuje radikalna sprememba celokupnega gospodarskega življenja Rusije, potrebujejo predvsem mirnega ozračja. Sovjeti se dobro zavedajo, da njihova industrija še ne stoji na trdnih nogah, dobro pa tudi vedo, da bi morebitni novi svetovni vojni konflikt pomenil zanje — politično smrt. Vsaka revolucija pa hazzardira samo enkrat, nato pa — četudi se še včasih cedi revolucionarnih fraz — prestane biti revolucija in gleda samo na utrditev svojega režima. Doba tako tudi sovjetska vlada. Doba »Sturma in Drang« je minula.

Zato se tudi sovjeti hočejo zavarovati napram vsem eventualnostim s pakti o nenapadanju in si zagotoviti obdobje mirnih let, pa četudi je treba pakte sklepati z državami, ki imajo popolnoma drugačne, celo nasprotno sisteme in režime. A baš radi tega, ker se hočejo sovjeti zavarovati samo za sedanj, za njih zgodovinski moment — ki pa seveda lahko traja tudi desetletja — so pogajanja težavnejša, ker jih je treba spraviti v sklad z ogromnim kompleksom mednarodne politike. Sovjeti n. pr. ne priznavajo Društva narodov, zato njihovi pakti o nenapadanju ne smejo pravno biti zvezi s to institucijo; sovjeti odklanjajo obrambne pogodbe med drugimi državami, zato morebitni pakt o nenapadanju ne sme biti v nikaki zvezi s takimi pogodbami; sovjeti odklanjajo enotno fronto, zato sliedajo pakte o nenapadanju samo od države do države. Tako so sklenili takšne pakte došleže s Turčijo, Perzijo, Litavsko, Nemčijo in Afganistanom, ter ponudili

sklepitev enakih paktov tudi raznim drugim, zlasti sosednim državam, izvemši Rumunijo. Sedaj so v pogajanjih s Finsko, ki pa hoče tak pakt skleniti v soglasju s paktom Društva narodov.

Sedaj zopet započeta pogajanja sovjetov s Francijo na eni in Poljsko na drugi strani pa zadevajo seveda zopet in zopet na nove težave in so bila že ponovno prekinjena. Sovjeti se nočejo ozirati na poljsko-rumunsko po-

Mariborski in dnevni drobiž

Roman Večernika

Bilo je čisto naravno, da je črpala naša prevodna literatura najprej iz slovenskih, potem iz francoskih in laških virov, dočim so romani severnih narodov in skrajno zapadna literatura ostali našemu knjištvu tuji.

Sedaj so se nazori naših literatov nekoliko izpremenili. Preko senzacijskega romana so dospeli do angleškega socialnega romana, ki tako visoko nadkrijuje po svoji idejni vrednosti francoske in nemške spise in se zelo bliža ruskemu družabnemu romanu.

Naš roman ki ga začnemo priobčevati s 1. decembrom, je vrl zastopnik te vrste angleške literature, in trdno smo prepričani, da bo našim cenenim naročnikom ugajal.

Novinarski koncert v Mariboru

Ki nam obeta izreden umetniški užitek, je že v znamenju splošnega zanimanja občinstva. Pri tem elitnem koncertu sodelujejo ne samo naši najboljši pevski zbori, temveč tudi naši najbolj priznani solisti. Ker je pričakovati velikega navala občinstva, se priporoča nabavo vstopnic že v predprodaji pri gledališki blagajni od petka, 27. tm. naprej.

Znižanje na'emnin in mestna občina.

Prejeli smo: Čujemo, da je hvala vredni poziv g. bana dr. Marušiča glede znižanja na'emnin naletel na slab odziv s strani hišnih posestnikov. Kar se tiče Maribora, so mestnemu načelnstvu prijavili znižanje najemnin samo trije hišni posestniki, izmed katerih je prvi takoj znižal najemnine, drugi bo to storil 1. VII. 1932, dočim je tretji znižanje obljubil. To znači velik neuspeh poziva, četudi je nani opozoril v posebnem proglasu mestni župan g. dr. Juvan. Kako bo izgledala nadaljna akcija glede znižanja na'emnin, ko bo mestna občina zvišala najemnine v svojih hišah, kar se namerava izvesti že s 1. jan. 1932, pa je drugo vprašanje. Znano je, da so zmerne najemnine v mestnih hišah veljale od roma bile zamišljene kot regulativ najemnin v Mariboru. Če misli mestna občina v tej težki gospodarski krizi odstopiti od tega načela, to ne bo v korist najemnikom, ki se rekrutirajo iz širokih slojev mestnega prebivalstva. Bolj neugodnega časa za zvišanje najemnin si mestna občina pač ni mogla izbrati. Kdo naj znižuje na'emnine, če jih pa mestna občina zvišuje?

Igralcem državne razredne loterije v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru vladno sporočamo, da so srečke za II. razred 23. kola že prispale in jih lahko zamenjajo. Zrebanje II. razreda se bo vršilo 15. in 16. decembra 1931.

Prizivna razprava v zadevi mariborskih mesarjev.

Kakor smo že včeraj poročali, se je vršila pred tukajšnjim senatom petorice prizivna razprava dne 16. julija t. l. obsojenih mariborskih mesarjev. Vzklicno sodišče je razveljavilo oprostilno sodbo glede Franca Hohnjaca in Josipa Kirbiša ter se vrne zadeva prvi inštanci v ponovno razsojo. Nadalje je razveljavilo prvotno obsodbo proti mesarjem glede navijana cen pri teletini, glede prodaje govedine pa je krivda potrjena in se vrne prvi inštanci za odmero kazni za mesarje: Jerneja Fiedlerja, Franca Filipiča, Josipa Plahuta, Pogorevčnika, Smrekarja, Sollaga in Zalokarja. Prvotna obsodba mesarja Romana Brezočnika se razveljavi in vrne prvi inštanci v ponovni pretres. Nadalje je senat razveljavil prvotne obsodbe mesarjev Ivana Benciga star. in Weitzela ter jim znižal kazni. Kazen je tudi znižana mesarjem Bahu, Boršiču, Drašu, Klčeku, Lahu, Viheru, Vlahoviču in Zokaliču. Glede ostalih mesarjev pa je vzklicno sodišče potrdilo kazni, odmerjeno od prve inštanice.

Prva srbsko-pravoslavna cerkev v Sloveniji.

cerkev sv. Save v Celju, je bila te dni dograjena. Temeljni kamen je bil položen 1. sept. 1929. Posvečena bo cerkev najkasneje maja 1932. Cerkev je zgrajena v lepem bizantinsko-srbskem slogu. Svečanosti posvečenja bodo prisostvovali najvišji predstavniki srbsko-pravoslavne cerkve s patrijarhom Varnavo na čelu. V Sloveniji se bote zgradili še dve pravoslavni cerkvi: v Ljubljani in Mariboru.

Sporod telovadne akademije

Sokola Maribor-matica 30. XI. v Mariboru bo od dosedanjih eden na zanimivejših. Poleg že omenjenih točk nastopi ženska deca s točko »Rdeče kapice in medvedki« ter »Vaje z raketi«, moška deca pa z originalno skladbo s petjem »Adamovi sinovi«. Ritmika je zastopana v »Šestorici«, ritmičnih vajah članic na Verdijevo skladbo, sestavi župnega načelnika Fr. Mačusa. Od istega avtorja so vaje članov z medicinkami, ki se izvajajo na kompozicijo domačega komponista K. Pahorja. Pri orodni telovadbi nekaj najboljših telovadcev s prvakom Štukliem žal vsled poškodb ne more nastopiti, a bodo ostali s Primožičem na čelu gotovo pokazali, da doraščajo v prvovrstne sile. Do ponedelja popoldne se še dobe vstopnice v predprodaji v trgovinah Bureš in Majer.

Odborova seja ZKD

se bo vršila v četrtek 26. nov. 1931 ob 18. v pisarni Zveze.

Veleselje na Dunaju 1932.

Roki za dunajske veleselje v l. 1932 so določeni za spomladanski veleseljem v času od 13. do 20. marca, za jesenski od 4. do 11. sept.

Ljudska univerza v Mariboru.

»Razvoj jugoslovanske trgovske in vojne mornarice« je tema velepomembnega predavanja, ki ga ima v petek dne 27. novembra t. l. ob 8. uri zvečer mornariški kapetan g. Rudolf Crnić iz Zagreba. Predavanje spremlja mnogo skopičnih slik. Gospod kapetan je že o istem predmetu predaval z velikim uspehom v Ljubljani in Celju ter žel mnogo pohvale kot dober poznavalec snovi in kot izborni predavatelj. Ravnokar je imel v Ljubljani zelo uspešno predavanje o svojem potopu orjaškega parobroda »Titanic«. — Rodoljubi, ki Vam leži na srcu razvoj naše divno rastoče mornarice, in ki znate preceniti njen pomen za svobodo in dobrobit cele naše domovine, udeležite se polnoštevno tega domoljubnega večera! Predprodaja vstopnic je v četrtek in petek pri ge. Zati Brišnik.

1. december »jesenska veselica«. — 5. december — Miklavževa akademija. Velika kavarna.

Ljudska univerza v Studencih.

V četrtek 26. t. m. ob 19. uri predava tehnični vodja Mariborske tiskarne g. Lože Strašnik o zgodovini in razvoju tiskarstva. — Predavanje bodo ponazorile skioptične slike. **Tujsko-prometne konference v Beogradu** se je udeležil iz mariborskega okrožja med drugimi g. dr. Šter, ravnatelj zdravilišča v Rog. Slatini, in ne. kakor je v včerašnjem poročilu pomotoma stalo, dr. Štor.

Demantno mašo

bo pel letos na Štefanovo narodni poslanec g. Vekoslav Spnčič v Kastvu, Slavnosti 60-letnice Spinčičeve prve maše se bo udeležil tudi zagrebški nadškof dr. Bauer.

Davek na poslovni promet

se bo na podlagi odredbe finančnega ministrstva, ker so zastopniki interesentov, zlasti obrtniških davčnih obvezancev, odklonili predlog, da bi se ugotavljala njihova davčna obveza po skrašanem postopku, tudi za l. 1932 ugotavljal na dosedajni način, to je pred davčnim odborom, ki bo odmerjal višino davka posameznih davčnih obvezancev.

Pobegla oškrbovanca.

Iz banovskega dečjega doma sta pobegnili go enca trinajstletni Pečenko Albert iz Slovenske Bistrice in desetletni Sattler Alojz iz Mežice. Oba sta bila še le pred kratkim oddana v zavod radi zane-marjenosti. Zahotelo se jima je pa po svoji bodi in svetu, zato sta šla na pot in vze-la s seboj zemljevid v svrhu orientacije po tujini. Toda mraz in dež jih bo najbrže kmalu prisilil, da se kje oglasita, naka-r ih bo prišlo oko postave in privedlo nazaj v zavod.

Živinski sejem.

Na zadnji živinski sejem so prignali skupno 535 glav in sicer 17 konjev, 14 bikov, 143 volov, 348 krav in 13 telet. Cene volom za kilogram žive teže 2.75—4.25; krave 1—4; mlada živina 2.75—4. Prodanih je bilo 216 glav, od teh 14 glav za izvoz v Italijo. Mesne cene, gove meso 4—14, teletina 8—16 in svinjina 8—20 Din za kilogram.

Dijaški abonma v gledališču

Z dovoljenjem kr. banske uprave je razpisal gledališki intendant dijaški abonma, ki pa je zgolj toliko dijaški, da so nanj opozarjale in ga priporočale šole, v vseh drugih ozirih pa je to četrti redni abonma (D) našega gledališča. Abonirajo se lahko še drugi, ki so se zamudili pri-glasiti v ostale abonmaje, čeravno ne uživajo drugih ugodnosti kakor pri drugih abonmajih, ker veljajo le za dijaške izjemne cene. Za 18 predstav plačajo dijaški v šestih obrokih po 25 Din za sedež v najboljši loži, 20 Din za prvo vrsto parterja ali balkona; dobe pa se sedeži tudi po 12, 10 Din in celo 8 Din na obrok. Kaj čuda, da se je priglasilo mladine kar za polno gledališče in je še mnogim žal, da so zamudili prvo predstav.

Kako prav je storila uprava pri tem abonmaju! Ne samo za to, da je dala dijakom skoraj za iste cene sedež, kakor so imeli sicer stojišče, marveč tudi zato, da je pritegnila neprimerno večji krog dijaštva v gledališče. Izognila pa se je tudi nevarnosti, ki je pretila pri tej priliki: Dijaške predstave in ves abonma ni samo za dijaške, tako da se dijaštvo ne čuti osamljeno, marveč popolnoma enakovredno in enakopravno ostalemu občinstvu, predstave niso popoldanske, marveč večerne, tako da tudi v tem oziru ne žalijo dijaškega ponosa, ki je posebno občutljiv, kadarkoli mu hočeš napr-titi kako varuštvo. Dijaštvo je tudi pravilno umelo položaj in zato si videl pri prvi predstavi tega abonmaja same mlade gospode in gospodične, ki niso prav nič spominale na dijaško stojišče, nad katerim je bilo čuti toliko pritožb. Tudi v tem oziru je izpolnila gledališka uprava velevažno vzgojno nalogo. Skratka: gledališki abonma za dijaške je velevažna nova institucija v Mariboru, ki pa bo še prav posebno podčrtala vzgojni pomen gledališča z vidnimi najboljšimi uspehi brez »očetovskega in šolskega vzgajanja«.

P. St.

NOVINARSKI KONCERT
v proslavo ujedinenja
1. DECEMBRA OB 20.
v Narodnem gledališču.

Iz Radvanja

Dva pogreba. V četrtek smo pokopali tragično preminulega 41-letnega mizarja g. Konrada Lukasa. Pokojnik zapušča ženo in 4 nepreskrbene otroke v starosti 4 do 12 let. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo mnogo občinstva in domače pevsko društvo »Lira« mu je zapelo »Vigred«. — V nedeljo smo pokopali 60letno zasebnico Marijo Rigl iz Sp. Radvanja. Naj v miru počivata, žalujočima rodbina naša iskreno sožalje!

Predavanje sokolske čete v Radvanju. V nedeljo 22. t. m. je naša sokolska četa nadajevala ciklus svojih predavanj. Tokrat je predaval br. Struna iz Maribora o Sokolstvu in njegovem pomenu v narodni vzgoji. Predavanje se je vršilo v šoli, ker ima četa svojo streho, in se ga je udeležilo 28 bratov in sester, ki so z zanimanjem sledili govorniku. V lepih besedah nam je br. Struna opisal važnost telovadbe, posebno z ozirom na to, da le v zdravem telesu prebiva zdrava duša. To je posebno važno za nas Jugoslovane, ki smo obkoljeni od sovražnikov, ki komaj čakajo, da se polaste naše zemlje! Zato podpira mo vsi naše mlado društvo, ki si je nadelo plemenito nalogo, ustvariti iz človeka »slabiča« moža »korenino«.

Tragična smrt Radvančana v Varaždinu. Kakor strela iz jasnega neba je pri-spela v nedeljo popoldne nad nas grozna novica, da je v Varaždinu smrtno ponesrečil naš rojak, 26-letni elektromehanik g. Franc Žižek. Ubil ga je električni tok. Pokojnik je bil med Radvančani priljubljen, posebno med mladino, zato marsikatero srce žaluje za vrlim prijateljem.

Državni praznik »Ujedinenja« proslavi naša šola kot običajno vsako leto. Zjutraj bo svečana služba božja, naka bo v šoli intimna slavnost. Radvančani, udeležite se te slavnosti, ki nas spominja na ondan naše zgodovine, ko smo pretrgali verige suženjstva in am je zasijalo solnce svobode.

Sveži grob.

V Stritarjevi ulici 18, je preminula 70-letna Julijana Kaiserjeva, žena železnika. Blag ji spomin!

Iz Slov. Bistrice

Zaradi slučajev pasje stekline je v sodnem okraju Slov. Bistrica uveden v vseh občinah strog pasji zapor. Vsi posestniki psov se opozarjajo, da morajo svoje pse v najkrajšem času prijaviti in plačati občinsko takso v iznosu 40 Din za leto 1931, sicer se bo uvedlo proti nim kazensko postopanje. Kontumaca so prosti samo lovski psi v slučaju lova, vendar pa se mora posestnik izkazati s predhodnim dovoljenjem. Vsak lovec ima pravico odstraniti vsakega prostega psa tudi izven revirja.

Poročil se je v nedeljo popoldne poročnik tukajšnje garnizije g. Ivan Lovrič z gđ. Ilzo Oder. Bilo srečno!

Drzen vlom skozi okno. V noči od sobote na nedeljo so neznani zlikovci na prav drzen način vlomili v sobo posestnika Rudolfa p. d. Gašperja v Zgornji Bistrici. Ko so domači v nedeljo zjutraj vstali, so opazili, da je bilo preko noči vlomljeno v sobo poleg spalnice. Vlomilci so strli okno, prepilili omrežje v okna in tako prišli v sobo. Tam so vdrli v omaro in odnesli iz nje 1500 Din gotovine. Po vsem postopku je videti, da so bili vlomilci domačini, ki poznajo domače razmere prav dobro. Sumi se, da so storilci istovetni z onimi, ki so poleti vlomili pri čevljarju Jelenu in v kuhinjo gostilne Avguštin.

Sejem 23. t. m. je bil mnogo slabše obiskan, ko sejem v preteklem mesecu. Cene goveje živine so vedno enake. Najboljši komadi se plačujejo po 4—5 Din kg.

Drobiž iz Tezna

Odlikovanje. Z redom Jugosl. krone 5. st. je bil odlikovan g. učitelj Ledinek Miloš, marljiv načelnik našega Sokola. Čestitamo!

Občinska seja. Dne 17. t. m. se je vršila zelo živahna občinska seja. Končno je bil vendar proračun kr. šol. odbora v celoti sprejet. Nadalje so se obravnavale v ta ni seji razne zadeve finančnega značaja. Sklenilo se je tudi razpisati mesto tajnika. Oziralo se bo v prvi vrsti na zmožne domače prosilce.

Sokolsko društvo. Stavbeni odsek Sokolskega društva je sklenil na svoji zadnji seji, da priredi prihodnje leto meseca maja veliko tombolo za kritje stroškov, ki jih ima z nakupom letnega telovadišča. Tombola bi bila združena z veliko veselico na letnem telovadišču.

Gostilničarji in kriza. V naši občini so iztočili gostilničarji v tekočem letu 488 hl vina, 49 hl vinskega mošta, 71 hl piva, skora 11 hl žganja in 1 hl 55 l likerja. Seveda pa celotne količine navedenih alkoholnih pijač niso izpili sami domačini, temveč so pridno pomagali tudi Mariborčani.

Kdo je gluhonemi?

Kakor smo že pred par dnevi poročali, je policija aretirala nekega gluhonemega možkega, ki je taval napol oblečen po mestnih ulicah. Gluhonemi je star približno 35—40 let in je šibke postave. Pridržali so ga v policijskih zaporih. Predstojništvo mestne policije naproša svojece, naj se pobrigajo za siromaka.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 25. novembra. Zaprto.
Četrtek, 25. novembra ob 20. uri »Konec poti« ab. D. Zadnjič v sezoni.
Petek, 27. novembra. Zaprto.
Sobota, 28. novembra ob 20. uri »Ženitev«. Premijera.
Gogoljeva »Ženitev« na mariborskem odru. Ena izmed najboljših ruskih komedi je vsekakor Nikolaja Vasiljeviča Gogolja komedija v treh slikah »Ženitev«. Sijajno tipizirani značaji in zabavna, mestoma jedko satirična vsebina so pripomogli tej komediji, ki o avtor naziva »docela neverjeten dogodilja«, do zaslužene zmage ter jo danes vprižarjajo na vseh odrih. Tudi slavni Hudožestveniki so o vzeli na svojih turnejah širom Evrope na svoj spored. Mariborsko vprižoritev tega dela režira H. Tomašič in bo njena premijera v soboto, 28. t. m.
»Konec poti« poslednjič na mariborskem odru. Sherriffova vojna drama »Konec poti«, ki je letos radi svoje pretresljive vsebine in dobre igre dosegla kar največji uspeh, se bo vprižorila poslednjič v sezoni v četrtek, 26. tm. ab. D.

Strategični položaj na daljnem vzhodu

JAPONSKO-KITAJSKA VOJNA. — JAPONSKA ORGANIZACIJA IN VOJNA SREDSTVA.

Mandžurski konflikt je razburil celi svet. Vsi listi pišejo o njem. Nekatere redakcije velikih dnevnikov so poslale v Mandžurijo celo svoje poročevalce, da jih stalno in redno obveščajo o poteku dogodkov.

Med tem ko se trudijo v Ženevi diplomati, kako bi našli v mandžurskem konfliktu rešitev, ki bi zadovoljila i Japonce i Kitajce, študirajo v nekaterih evropskih državah, in tudi v Ameriki, s pravo resnostjo perspektive vojne na Daljnem vzhodu, da bi ocenili strategično situacijo. Ni namreč nobenega dvoma, da je pričela Japonska v Mandžuriji napad. Japonski vojni strategji so izdelali vse potrebne načrte za dalekosežno akcijo proti Kitajcem. Japonci, kakor izgleda, ne odnehajo za nobeno ceno; zasedli so vse mandžurske železniške proge in druge komunikacije. A pred kitajskim lukami so pripravljene številne edinice japonske vojne flotilje. Japonski strategji se dobro zavedajo, da akcija vojne flotilje ne more dandanes odločati v vojni in zato ne bo Japonska v nobenem slučaju skušala izkrcati v kitajskih pristaniščih svoje vojske. Pa tudi če bi jo, ne bi nastala nobena preteča nevarnost za japonsko armado.

Že leta 1896 so potopili Japonci glavni del kitajske flotilje. Res je Kitajsko doletela za obnovo velškanske vsote, toda ta denar je porabila takratna kitajska cesarica za gradbo bajne palače blizu Pekinga. Nobeni izmed poznejših vlad pa se ni zdelo potrebno, da bi nanovo organizirala vojno brodogradnjo. Tako nepripravljene je zatekel Kitajce mandžurski konflikt. Če pa Kitajci računajo s tem, da jih je 400 milijonov, a Japoncev samo 60 milijonov, se lahko pošteno vračuna o. Jasno je, da bi Japonci mirno lahko pošiljali preko morja svoje transporte, pa se jim Kitajci ne bi mogli upreti. Razven tega je tudi japonska avijatika vse kaj drugega kot kitajska. Še pred mandžurskim konfliktom so Japonci zasedli najboljše strategične postojanke. Otočje Li-ja-Čau in Formoza, ki so pripadali Kitajski, so Japonci zasedli s prisilno aneksijo.

Kitajska ni utrdila svoje obale. Japonci kaj lahko izkrcajo na poljubni točki svoje čete. Edino kitajsko pristanišče, ki je nekoliko v tem pogledu utrjeno, je Tsingtau, kjer so svoj čas Nemci usidrili

svoje baterije, ki obstoje še danes. Od takrat pa do danes niso Kitajci storili za fortifikacijo prav ničesar. Brez nadaljnjega bi mogli Japonci s svojo flotiljo zapluti po reki Jangtse, ki deli kitajsko državo v severni in južni del in bi tako razdelili kitajski narod na dva dela.

Japonska razpolaga z močno armado. Že leta 1872 je bila uvedena na Japonskem splošna vojaška obveznost po vzoru evropskih držav. V mirni formaciji šteje japonska vojska okoli 265 tisoč mož, a rezervno cenijo na 1.750.000. Japonska skrbno čuva tajnost mobilizacijskega načrta, zato ni znano, koliko mož bi lahko tako mobilizirala, kakor tudi ni znano, da-li bi v slučaju vojne obdržala vseh sedemnaest pešadijskih divizij, ali bi takoj organizirala nove formacije.

Dozdeva se namreč, da bi Japonci v slučaju vojne sledili vzgledu Nemčije iz leta 1914. Takrat so pričakovale Francija, Anglija in Belgija, da ne bo Nemčija formirala novih divizij in da bo samo obstoječe popolnila, kakor to predvideva vojna formacija. Toda Nemčija je mobilizirala gotovo dvakrat večjo armado in navallila na Francoze.

Kakor je znano, je Japonska oborožena od glave do pete. Motorizirana artilerija, izpopolnjena tehnična oddeljenja, moderno oborožena pešadija, ogromno število vojnih letal in hidroplanov, vse to bo trd oreh za Kitajce. Japonci imajo pripravljenih skupno 1.700 vojnih letal. Od teh je za suhozemno vojno pripravljenih 840; 472 hidroplanov in 388 letal, s katerimi razpolaga vojna mornarica. Ti takozvani matični brodogradni so najmodernejšega sistema.

Japonske čete so do danes zasedle vso železniško mrežo Mandžurije, izvzemši vzhodno progo preko Harbina v Vladivostok. Sodeč po bombardovanju Čin-Čau namerava japonska vojska prodirati ob progi Mukden-Tientsin. Mladi kitajski general Čang-Hsuh-Liang pa je razporedil svojo vojsko po celi Mandžuriji. Glavna armija, ki ji poveljuje general Čang-kaj-Šek, šteje okoli milijon mož. Južno od Jangtsea pa je manjša armada kantonske vlade. V kitajski armadi je veliko število nemških in ruskih častnikov, ki so inštruktorji. Tudi je kitajski pešak v poslednjih letih zelo napredoval.

Oči čelga sveta bulijo v Mandžurijo in pričakujejo nadaljnjih dogodkov v borbi med obema kolosama žolte rase.

Napredek zadnjih sto let

Približno 2000 let pred Kristusom je vladal v Babilonu mogočni kralj Hamurabi. Ko je prebiral ta mogočni vladar ponoči državne akte, mu je svetila svetilka napolnena z oljem. Slavni nemški pesnik Goethe, ki je umrl leta 1832, je živel skoro 4000 let pozneje, kakor babilonski kralj. In če je hotel Goethe ponoči pisati pesmi ali ljubavna pisma, je tudi njemu svetila svetilka, napolnena z oljem. In če je hotel babilonski kralj sporočiti svojim znancom to ali ono veselo ali žalostno vest, je moral poslati k dotičnemu sela pešca ali na konju. Prav tako je moral ravnati tudi Goethe 4000 let pozneje. Razlika med 4000 leti razvoja je bila jako majhna. Od dobe Goethe-ja pa do danes pa se je svet zelo spremenil.

Mi smo vajeni, da uspehe stare kulture podcenjujemo, zlasti v pogledu moderne tehnike. Preradi pozablamo na ogromne duhovne vrednote, ki so nam jih ustvarili naši predniki. — V srednji Evropi so še pred 75 leti poznali čarovnice, ki jih je narod sodil in ubijal. Šele pred 50 leti je dobil kulturni francoski narod splošno šolsko obveznost. V zadnjih 100 letih se je svet veliko več spremenil, kakor preje v 4000 letih. Pred sto leti so dobila evropska mesta prvič plinsko razsvetljavo, pred 100 leti je bila zgrajena prva železnica, pred 95 leti je bila zgrajena prva telefonska proga. Dinamo stroje poznamo šele 60 let, telefon in električne žarnice so pa stare komaj 50 let. Kino je mlad, star šele 30 let in pred 25 leti sta prvič letela brata Wright.

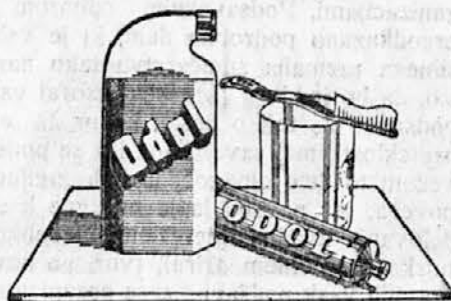
Izna dbe na polju moderne tehnike pa tudi silno vplivajo na naše duševno življenje. Marsikaj, kar čitamo v zgodovini, se nam danes dozdeva tako primitivno in celo smešno. Z napredkom se je naselila v nas tudi nova duša. Civilizacija je podjarmila svet in nas dvignila visoko. Pred racionalizacijo pa trepečejo danes milijoni...

Rastline na mravljiščih.

Mravlja Camponotus femoratus odnaša s prstjo, ki jo rabi pri stavbi mravljišča, tudi semena raznih rastlin. Našteli so jih 14 vrst, ki stalno rastejo na gnezdih teh mravelj. Zdi se, da zveza med mravljami in rastlinami ni slučajna, nego izbrana po nekem nagonu, ker ne moremo govoriti o razumnosti: rastline dajejo mravljiščem več čvrstosti ter jih varujejo pred prevročim soncem in plahami.

Protest dunajskih muzikantov.

Tudi dunajskih muzikantov se je lotila svetovna kriza. Radio in gramofon jim odjedata kruh, zato so začeli energično protestirati. Ob priliki predstave »Don Juana« na državni operi je prišlo do incidenta. Med predstavo so vrgli muzikantje z galerije 150 letakov, na katerih je bil natisnjen protest proti radiju in gramofonu, katerih uvedbo je podpisal Schill, ki je bil dolgo časa član opernega orkestra, a je bil pred kratkim reduciran. Schilla je policija aretirala. Dunajski muzikantje prosijo merodajne činitele, da bi izdala vlada zakon, ki bi uredil njihov bedni položaj.

Zobje so dragoceni.
Ne delajte eksperimentov, uporabljajte preizkušeno sredstvo.
ODOLO se je v 40 letih izkazal povsem svetlu.
ODOLO ni nikoli razočaral.

Svetlobno leto v zvezdoznanstvu

Svetlobno leto je, kakor znano, neka mera, s katero označujejo zvezdoznanci razdalje med nebesnimi telesi. Svetlobno leto je pot, ki jo napravi svetloba v enem letu. Če upoštevamo, da se širi svetloba s hitrostjo 300.000 km na sekundo, potem si pač lahko predstavljamo, kako ogromne morajo biti razdalje, ki se merijo s svetlobnimi leti. Zadnje desetletje se je že itak lepo število svetlobnih let, ki nas ločijo od nekaterih ozvezdij, precej zvečalo. Poprej so vedeli, da so nekatere zvezde Rimske ceste oddaljene od zemlje 10.000 svetlobnih let. To je bilo največ. Z novim načinom merenja je bilo mogoče dognati zvezde še izza Rimske ceste. Z orjaškimi teleskopi na Mount Wilsonu v Ameriki je uspelo izmeriti oddaljenost nekaterih spiralnih megla, med njimi tudi Andromede, o čije oddaljenosti se niso strinjali mnenja zvezdoslovcev. Dobili so številke, kakršnih nihče ni pričakoval. Dognali so, da imajo spiralne megle izven naše Rimske ceste enako razsežnost kot ta in, da znašajo njih oddaljenosti od zemlje milijon svetlobnih let.

Zadnja leta, posebno v novejšem času, pa so potolkli astronomi tudi ta rekord. Na nebu so odkrili na prav majhnem prostoru skupino silno drobnih spiralnih meglic. Že iz gneče in razmeroma majhne dozdevne svetlosti ter razsežnosti so sklepali, da so našli še bolj oddaljene spiralne megle, katerih vsaka je neizmeren sistem nebesnih teles, nekak otok vse-mirja kakor Andromeda in Rimska cesta. Nekaterim teh megla so izmerili oddaljenost na 10 milijonov svetlobnih let. Za neko skupino, ki sestoji iz 2775 spiral, pa so mogli doslej oddaljenosti posameznih le približno oceniti. Tako domnevajo, da je oddaljena ena izmed njih celo 30 do 40 milijonov svetlobnih let. Za neko tretjo, dosedaj še neizmereno skupino računajo celo še z večjimi števili in bi bila potemtakem ta skupina najbolj oddaljeni zvezdni sistem, kar ga sedaj poznamo.

Oddaljenosti, ki so jih izračunali astronomi, pričajo, da opazujemo zemljani danes spiralne megle: ozvezdja, sorodna Rimski cesti, v takem razvojnem stanju, v kakršnem so bila pred milijoni leti, druga pa celo pred 30 do 40 milijoni let. Ako so vse omenjene spiralne megle navzlic medsebojnim velikanskim oddaljenostim nastale istočasno in so se vse enakomerno razvijale, potem si ljudje, ki v štiridesetih letih nastanemo, doživimo in izgihnemo, lahko predstavljamo, kako malo pomeni doba 30 ali 40 milijonov let v razvoju vseмира.

2.100 letnica Sremske Mitrovice.

Redek in lep praznik praznuje letos Sremska Mitrovica. 2.100 let je minulo, odkar so Skordosi, keltsko pleme, ustanovili na mestu današnje Sremske Mitrovice svojo naselbino, ki se je pozneje nazivala Syrmium. Syrmium je bila prestolnica mogočnega vzhodnega rimskega cesarstva in v drugem veku po Kristusu najvažnejše mesto rimskega imperija. Tu je bilo življenje podobno rimskemu, Cesarske palače, številne, veličastne zgradbe, amfiteater so zrastle na prostorni ravnini. V Syrmiumu se je rodilo več rimskih cesarjev. Preko vsega bogastva in razkošja pa je šla zgodovina. Nekdaj cvetoče mesto je danes mirno in tiho, le številni spomeniki še pričajo o nekdanji slavi.

Sokolstvo

Smučarji!

Mariborska Sokolska župa bo priredila od 11. do 21. decembra t. l. smuški tečaj za člane in članice. Tečaj se bo vršil pri Ribniški koči na Pohorju. Prenočina in prehrana je proračunjena na 40 do 45 Din dnevno na osebo. Prijave sprejema župno načelstvo do vstevši 1. decembra t. l. S prijavo je poslati tudi prijavnico v znesku Din 100.— (sto), kateri se porabi v korist prijavljenca na tečaju. V nasprotnem slučaju vplačana vsota zapade. Na prepozno došle prijave se ne bo oziralo. Tudi se ne bo oziralo na prijave brez prijavnice. Skupen odhod je iz Brezna dne 11. decembra takoj po prihodu jutranjih vlakov. Župna smuška tekma se bo vršila dne 31. januarja 1932 v smuku in slalomu. — Predvidena je tudi štafeta preko Pohorja. Razpored bo objavljen naknadno. — Zdravo!

Šport

Tek »Osvobođenja«

za prehodni »Vahtarjev pokal«, ki ga priredi ISSK Maribor dne 1. decembra t. l. na tradicionalni progi skozi mesto, obeta postati senzacija prvega reda. Dosedanje prijave najboljših tekačev kot Podpečana, Germovška, Heriča, Sternada, Strauba in cela vrsta drugih pričajo o izrednem zanimanju med atleti. Start je ob 11. izpred igrišča ISSK Maribora na Koroščevi cesti. Prijavljeni atleti naj se tekom tedna zgledajo pri tv. Vahtar, Gosposka ulica 37 radi vpisa v spominsko knjigo. Cenj. občinstvo se opozarja na izložene slike dosedanjih tekov v klubski omarici na kavarni »Astorijski«. Pokal in ostale nagrade bodo razstavljene v izložbi tv. Šoštarji.

Mariborski zimskosportni podsavez.

Drevi ob 20. važna se ja pri »Orlu«. Poštoštevilna udeležba nujno potrebna!

Zimskosportni odsek SSK Maribor

vabi vse člane in prijatelje odseka na drugi keglaški večer, ki se bo vršil drevi v gostilni Gajšek v Mlinski ulici.

Medklubski odbor LNP, službeno.

V nedeljo 29. t. m. se vrše sledeče tekme: Ob 13. prvenstvena tekma mladim ISSK Maribor:SK Rapid in ob 14.15 finalna pokalna tekma ISSK Maribor:SK Železničar. Obe tekmi se vršita na igrišču ISSK Maribora. Službujoča odbornika gg. Amon in Kemeny. Tajnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno.

Nedeljske tekme sodijo sledeči gg. sodniki: prvenstveno tekmo ISSK Maribor mlad.:SK Rapid mlad. g. Vesnaver in pokalno tekmo ISSK Maribor:SK Železničar g. Nemeč.

SK Železničar:SK Rapid.

Dne 1. decembra bo na igrišču SK Rapida prijateljska tekma med Železničarjem in Rapidom.

Mariborski smučarski klub.

V sredo 2. XII. priredi SPD - ZSO Maribor v Zadržni gosp. banki zanimivo skioptično predavanje »S fotografsko kamero v Julijske alpe«. Predava g. Cveto Švigelj iz Ljubljane. Vabimo člane, da se velezanimivega predavanja po možnosti udeležijo, kjer bodo imeli priliko med drugim spoznati tudi krasne zimске terene naših Alp. — MSK.

Notranje in zunanje življenje.

Gospa Mira je nezadovoljna. Svojem vedno zelo zaposlenemu možu pravi:

— Vedno te moram kregati. Niti trohice časa, ne posvetiš mojemu »notranjemu« življenju!

= Ne utegnem, draga! Moram žrtvovati ves svoj čas, da prislužim za Tvoje »zunanje« življenje!

V vaški gostilni.

— No, čujete, kako dolgo bom pa še čakal na naročeno polovico piščeta, ki sem jo naročil pred eno uro?!

= Dokler ne pride drugi gost, ki bo naročil drugo polovico! Vendar ne bomo šli zaklat piščeta samo radi Vaše polovice!

Sprememba pravil Jugosl. Zimskosportskega saveza

Na izredni glavni skupščini JZSS, ki se je vršila dne 22. tm. v Ljubljani so bila sprejeta nova pravila in razni novi pravilniki. Velikanski razmah smučarstva v zadnjih letih je nujno zahteval spremembo starih pravil, da se omogoči organizatorno in poslovno priti v okoliš novim potrebam.

Nova pravila so zgrajena na principu široke delitve dela. Saveznemu upravniemu in tehničnemu odboru je bilo z novimi pravili odrejeno v glavnem reprezentativno, idejno propagandno in vzgojno delo ter prirejanje velikih, vso našo dr-

žavo in inozemstvo zanimajočih prireditelj, ter nadzorstvo nad podrejenimi organizacijami. Podsavezni odbor je preodkazano podrobno delo, ki je vsled silnega razmaha smučarstva tako naraslo, da bo imel v kratkem skoraj vsak podsavez že toliko posla, kakor ga je v preteklosti imel savez sam. Da se podsavezom to delo omogoči in njih agilitet poveča, ter povsod lažje pritegne k sodelovanju lokalne interese (posebno v tujsko prometnem oziru), tvori po novih pravilih vsak podsavez zase organizatorno enoto, z sicer standardnimi pravili, veljavnimi za vse podsaveze, ki pa tvorijo vsak za se samostojno uridnično osebo z lastnim premoženjem in popolnoma prostim raspolaganjem glede svojega

imetja. Ta širokogrudni temelj omogoča vsakemu podsavezu na intenzivnejše delovanje v svojem teritoriju in za koristi (tujski promet) istega. Plemenitemu tekmovalstvu med bratskimi podsavezi v tehničnem oziru in umnemu sodelovanju lokalnih faktorjev za povzdigo tuškega prometa potom smučarstva je z novimi pravili silno pomagano in znajo baš ta pravila povzročiti naravnost nesluteni razmah najlepšega vseh sportov.

Najvažnejše spremembe v pravilih so:

- Odslej so podsavezi samostojne uridnične osebe z lastnim premoženjem.
- Člani upravnega odbora saveza so vsled naslednje lastnosti le načelniki tehničnih odborov in vojaške delegacije.

c) Vsak član (klub itd.) ima neglede na množino svojih lastnih članov le en glas na skupščinah in se ima pustiti zastopati na skupščinah s pravom glasa le po lastnem članu ali poljubnem funkcionarju svojega podsaveza.

d) V verifikacijskih predpisih je nova določba ta, da se verificira samo tekmovalce i. s. po podsavezi, savez pa vodi kontrolo in razveljavi verifikacijo, če se kak tekmovalce verificira na dve strani. Evidenco zimskih sportnikov netekmovalcev vodijo poimensko le podsavezi, ter jih le sumarično javijo savezu.

e) Dosedanji nastavniki se ukinejo in se jim da rok 2 sezij, da se puste potom izpita prevesti v učitelje.

Pavle Lufkar

(Pole Poppenspäler.)

Pripovedka.

Teodor Storm. — Prevedel L. L.

Mahoma se spomnim, da sem prav za prav staremu desetniku in tudi gospodu poverjeniku kaznilnice neogibno potreben. Prvemu sem popravljal predilne stroje, drugemu sem brusil dragocene nože. Desetnik bi me smel pustiti k jetniku, poverjeniku bi mogel posvedočiti neomadeževano preteklost gospoda Tandlerja in ga poprositi, naj vso stvar malo pospeši. Velil sem Liziki, naj malo potrpi, in sem se takoj napotil v kaznilnico.

Jetični nadzornik se je kregal nad nesramnimi ženami, ki silijo za svojim prekanenim možem ali očetom v celico. Odločno sem mu velel, naj mojega starega prijatelja ne pita s takimi psovskami, dokler mu jih sodišče ne prisodi v »ime-nu zakona«, kar pa se ne bo nikdar zgodilo, kakor za gotovo vem. Tako sva se nekaj časa pričkala, potem pa sva se vzpela po širokih stopnicah v prvo nadstropje.

V stari kaznilnici so ječili tudi zrak in odurna tohlina nama je dihlila naproti, ko sva stopila na dolgi hodnik. Nešteto vrat je držalo na obe strani k celicam. Malone pri kraju hodnika sva obstala. Nadzornik je stresal ključ, da bi našel pravega; nato so vrata v tečajih zaškripala in vstopila sva.

Na sredi celice nama je obračal hrbet

suhoten možek, kakor bi strmel v tisti košček sivega, turobnega neba, ki se je mračno nagibal skozi visoko lino. Tedaj sem spoznal tiste majhne bodice, ki so štrlele z glave na vse strani; samo da niso več bile črne, marveč bele kot sneg tam zunaj v zimski naravi. Ko naju je čul, se je možek ozrl.

»Ali me še kaj poznate, gospod Tandler?« sem ga vprašal.

Površno me je premotril. »Ne, dragi gospod,« je odgovoril, »nisem tako srečen, da bi Vas smel šteti med svoje znanke.«

Povedal sem mu ime svojega rojstnega kraja in dejal: »Tisti nepridiprav sem, ki Vam je nekoč pohabil burkeža!«

»Nič ne de, saj ni nič za to,« je hitel v zadregi in se mi klanjal, »vse je že davno pozabljeno.«

Zdelo se mi je, da ni prav vedel, kaj sem bil rekel; njegove ustnice so se gibale, kakor bi govoril sam s seboj o čisto drugih rečeh.

Tedaj mu povem, kako sem se malo prej nameril na Liziko; zdaj šele me je prav pogledal. »Hvala Bogu! Hvala Bogu!« je vzkliknil in sklenil roke. »Da, da, mala Lizika in mali Pavle, kako sta se o svojem času igrala! — Mali Pavle! Vi ste mali Pavle? Oh, rad Vam verjamem; pametni obraz živnega dečka še vedno gleda vame!« Tako srčno mi je prikimal, da so se mu zamihale bele bodice na glavi. »Da, da, pri Vas tam doli ob morju! Nikdar nismo več utegnili priti do tja; to so bili še dobri časi; tedaj je še živela moja žena, hčerka velikega Geibelbrechi-

ta! — »Jože!« je vedno rekla »ko bi tako le pripel ljudske glave na žico, potem bi jih že ugnal!« — Da je še živa, bi me ne bili zaprli! Oj ti ljubi Bog, ti; jaz nisem tat, gospod Paulsen!«

Nadzornik je stal na hodniku pred pritrpimi vrati; že večkrat je zarožljajal s ključmi. Trudil sem se, da bi starca umiril; zato sem ga prosil, naj se sklicuje pri prvem izpraševanju name, ki sem v mestu znan in precej spoštovan.

Ko sem se vrnil domov, mi je prihitela mojstrica naproti: »To Vam je uporno dete, Paulsen! Dajte, pomagajte mi malo; ponudila sem ji kamrico za noč, dekle pa sili iz hiše, menda v stan za berače ali bogve kam!«

Vprašal sem Liziko, če ima potne liste pri sebi.

»Oj ti moj Bog, ti! Vaški župan mi jih je odvzel!«

»Potem ga ni krčmarja, ki bi ti odprl duri,« sem dejal, »to pač sama veš.«

Kajpak, da je to vedela, in mojstrica ji je vsa zadovoljna stisnila roke. »Saj dobro vem,« je dejala, »da si trmasta! Pavle mi je vse do pičice povedal, kako sta sedela v zaboju. A meni bi vendar ne bila tako lahko ušla!«

Lizika je zmedeno povsila oči, potem pa me je hlastno izpraševala o očetu. Vse sem ji lepo razložil in si izprosil od mojstrice nekaj posteljnine. Priložil sem še nekaj svojih gunjev in vse to zanesel jetniku v celico, kar mi je bil seveda nadzornik že prej dovolil. — Ko se je znočilo, smo se po pravici nadejali, da bo tihi sen v topli postelji okreplil tudi našega

starega prijatelja v celici. Saj je imel najboljšo družino na svetu: mirno vest.

Ko pridem drugo jutro na cesto, da bi stopil h gospodu kazenskemu poverjeniku, vidim, da prihaja preko ceste nadzornik. Bil je še v papučah. »Prav ste rekli, Paulsen,« mi je dejal s prodornim glasom, »tokrat nismo imeli posla z ne-godnikom; pravkar so nam pripeljali pravega tatu. Vašega starca še danes izpu-stimo.«

In res! Nekaj ur pozneje so se odprla vrata kaznilnice in nadzornikov zapovedujoči glas je velel staremu Tandlerju, naj se potruji v našo hišo. Ker je bilo kosilo že na mizi, mojstrica ni odnehal, dokler ni starec prisedel. Toda jedi se skoro dotakniti ni hotel, četudi so ga na vso moč silili. Redkih besedi in zamišljen je sedel poleg hčerke; le včasih sem zapazil, kako jo je prijel za roko in nežno pobožal. V tem hipu je zacingljajal pred vrati zvonček; le predobro sem ga spoznal, pa zvonil mi je iz davne otroške dobe.

»Lizika!« sem šepnil.

»Da, Pavle, čujem.«

Kmalu sva stala pred vežnimi vrati. Lej, tam je prihajalo po cesti nizdol, tisto vozilo z visokima zabojema, po katerem sem bil doma tolikokrat zahrepenel. Kmetski fant je hodil vstric vozička in tiščal v rokah vajeti in bič; toda zvončič je sedaj cingljajal na vrata majhnega sivca.

»Kje pa je ostal kostanjevec?« sem pobaral Liziko.

Kuhinja in dve sobi

oddam. Beograjska ul. 18. 5455

Spretno kuharico

iščem. Zglasiti se je v restavraciji Dalmatinski vinski hram, Vetrinjska ul. 2. 5454

Novo dalmatinsko vino

črno in belo, čez ulico Din 8. — liter. — Vsaki dan sveže morske ribe napravljene na različne načine, posebno branzini, moli, aziali, barboni, kalamari itd., porcije obilne, cene brez konkurence. Se priporoča gostilničar na Rotovškem trgu 8, Jos. Povodnik. 5453

Hišo na prometnem prostoru

kupim, če mogoče s trg. lokalom, v predmestju Maribora ali na bližji okolici. Ponudbe poslati pod »December« na upravo lista. 5444

Pokrivala za hladilnike

pri avtomobilih se strokovno izvrše pri Iv. Kravosu, Maribor, Aleksandrova cesta. 5422

Več velikih zabojev

prodaja galanterijska trgovina Drago Rozina, Vetrinjska ul. 26. 5418

Rabljene avto in moto gumi plašče

kupuje v vsaki količini mehanična delavnica Justin Gustinčič. Tattenbachova ul. 14. 1566

Obiščite naš pedikerski salon,

samo za Din 10. — osvežiti hočemo Vaše noge, odstraniti kurja očesa in urediti Vaše nohte brez vsakih bolečin. 5454

Rata

Za plašče in obleke

najlepši vzorci, najnižje cene pri Srečku Pihlarju, Maribor, Gosposka ul. 5. 2903

Na prodaj!

Novo zgrajena vila ugledna hiša, 10 let davka prosta z 11 stanovanjskimi prostori, veranda, vrt, prahu prosta. 12% donosa, na Teznu, 2 minuti do avtobusa, za 220.000 Din. Vprašati v Mariboru, Smetanova ulica št. 54 v gostilni. 5039

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Frank Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Stare lustre,

svetle, ke, figure, pisalne pribore itd., tudi polomljene, popravljamo, čistimo, moderniziramo v vseh galvaničnih barvah, cene zmerne. »Ruda«, Maribor, Frankopanova ul. 10. 5145

Inserirajte

v
»Večerniku«

.....
Solske potreščine

.....
Solske potreščine

aktovke

otroški nahrbtniki

otroške nogavice

otroški čevlji

po zelo ugodnim cenah v

galanterijski trgovini

Drago Rosina

Vetrinjska ulica 26

.....

Cene cepljenim trtam znižane!

Po 1.20 Din za komad

nudi la selekcionirane cepljene trte najboljših trsnih sort, cepljenih na razne podlage.

Uprava banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, pošta Lmbuš.

Oglejte si veliko zalogo

modnih listov

francoskih

nemskih

za zimo v knjigarni

TISKOVNE ZADRUGE

Maribor, Aleksandrova 13

Najlepše Miklavževo darilo JE LEPA KNJIGA

Veliko izbiro novih nemskih knjig po zelo znižani ceni nudi knjigarna

Tiskovne zadruga v Mariboru, Aleksandrova c. 13

Ne zamudite ugodne prilike

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: VEKOSLAV SPINDLER v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.